

3.10.2018

Työ- ja elinkeinoministeriö

TEM/669/00.04.01/2016

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta tilintarkastuslain 2 luvun 2 §:n muuttamiseksi

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta tilintarkastuslain 2 luvun 2 §:n muuttamiseksi. Valtiovarainministeriö lausuu lausuntonaan seuraavaa.

Esitys perustuu tilintarkastuslain muutostarpeita valmistelleen työryhmän työhön. Valtiovarainministeriö on ollut edustettuna työryhmässä ja on antanut työryhmämietinnöstä lausunnon.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että lakisääteistä tilintarkastusvelvollisuuden rajaa nostettaisiin siten, että kirjanpitolain mikroyritysmääritelmän täyttävät osakeyhtiöt, kommandiittiyhtiöt ja avoimet yhtiöt rajattaisiin tilintarkastusvelvollisuuden ulkopuolelle. Esityksessä arvioidaan, että tilintarkastuksesta luopumisen kustannussäästö olisi vähintään noin 1 000 euroa vuodessa per yritys ja mahdollisesti kokonaisuutena 18 miljoonaa euroa, jos puolet edellä mainituista yrityksistä hyödyntäisi mahdollisuutta luopua tilintarkastuksesta. Ehdotusta perustellaan erityisesti yritysten hallinnollisen taakan vähentämisellä.

Hallinnollisen taakan vähentämisen ja norminpurun tavoitteet ovat osa hallitusohjelmaa, ja valtiovarainministeriö kannattaa niitä. Tämän esitysluonnoksen yhteydessä tulee arvioitavaksi kuitenkin myös talousrikostorjunnan ja erityisesti harmaan talouden torjunnan näkökohdat. Eri tarkastelunäkökulmasta riippuen voidaan päätyä eri lopputulokseen sen osalta, voidaanko hallituksen esitysluonnosta sellaisenaan kannattaa.

Valtiovarainministeriö on jo työryhmävaiheen aikana kiinnittänyt huomiota siihen, että ehdotuksella voi olla laajojakin vaikutuksia muun muassa harmaan talouden torjuntaan sekä Verohallinnon työmäärään ja resurssitarpeeseen. Hallituksen esitysluonnoksessa on todettu, että muutoksella ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia valtion verokertymään. Sen sijaan vaikutuksia harmaaseen talouteen ei ole arvioitu. Esitysluonnoksessa on todettu, että ulkopuolisen kontrollin vähentyessä tahalliset ja tahattomat virheet saattavat lisääntyä.

Luonnoksessa on tuotu esiin Ruotsin talousrikosviranomaisen vuonna 2016 tekemä selvitys, jonka johtopäätösten mukaan lakisääteisen tilintarkastuksen poisto on vaikuttanut talousrikollisuuden mahdollisuuksien kasvuun ja tilintarkastusten laatu on laskenut. Viranomainen on ehdottanut, että tilintarkastusvelvollisuus palautettaisiin kaikille osakeyhtiöille.

Ottaen huomioon edellä esitetyt seikat ja se, että tilintarkastuksen merkitys yritysten kirjanpidon ja tilinpäätöksen luotettavuuden sekä yleisemminkin yritysten toiminnan lainmukaisuuden varmistajana on olennaisen tärkeä, valtiovarainministeriö kannattaa tilintarkastusvelvollisuuden säilyttämistä nykyisellään.

valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö,
ylijohdaja

Leena Mörttinen